

LEERTRAJECT BELEIDSRIJK BEGROTEN

Voor bestuurders, schoolleiders en financials die gezamenlijk werk wil maken van een goede verbinding tussen onderwijsvisie en financiën

Politiek en samenleving eisen in toenemende mate dat scholen onderwijsgeld effectief inzetten. In veel instellingen opereren de financiële en onderwijskundige functies echter nog erg los van elkaar en is de koppeling tussen bestedingen en doelen soms nog onduidelijk. Daarnaast maakt de aandacht voor de hoogte van reserves het noodzakelijk om het bewustzijn en de kennis te vergroten met betrekking tot goed risicomanagement en een goede invulling van de continuïteitsparagraaf. In het leertraject Beleidsrijk begroten leren financials, schoolleiders én bestuurders hoe zij gezamenlijk de samenhang tussen onderwijs (visie en strategie) en financiën kunnen verbeteren om tot een beleidsrijke begroting te komen.

Besturen in het VO dragen zorg voor een samenhangend geheel aan sturings- en beheersingsactiviteiten waarbij de strategische doelstellingen van het schoolbestuur en de onderwijsvisie leidend is. Door middel van dit nieuwe leertraject faciliteert de VO-raad verdere professionalisering op dit vlak. In dit leertraject gaan we o.a. in op vragen uit de praktijk zoals:

- Hoe komt u van een strategische koers en schoolvisie tot concreet beleid en vervolgens tot een beleidsrijke begroting?
- Hoe worden afwegingen ten aanzien van de begroting gemaakt?
- En als die strategische koers en schoolvisie helder is wat zegt dat over de risico's of juist kansen?
- Welke plek heeft het maatschappelijk rendement in dit proces?
- Hoe werken bestuurder, financials en schoolleiders samen en geven zij invulling aan hun financieel leiderschap?

Doel van het leertraject

In dit leertraject leert u hoe u de strategische doelstellingen en de onderwijsvisie centraal stelt in het begrotingsproces en bij het bepalen van de risico's en kansen. De VO-academie wil door middel van dit leertraject de samenwerking tussen financials, bestuurders en schoolleiders binnen de school en/of het bestuur stimuleren en verankeren. Dat begint bij het creëren van een gemeenschappelijke kennisbasis en begrip voor elkaars rol en positie.

- Het traject richt zich met name op het ontwikkelen van een gemeenschappelijke kennisbasis (mede op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten) en de interne samenwerking met betrekking tot beleidsrijk begroten, risicomanagement en financieel leiderschap. Het betreft nadrukkelijk geen basiscursus 'financiën in het VO'; er wordt een bepaalde basiskennis verondersteld bij de doelgroep.
- Bewustwording van het belang van beleidsrijk begroten en het maken van een weloverwogen keuze voor het sturingsmodel (weten wat de voor- en nadelen zijn).
- Samenwerking binnen de hierboven geschetste driehoek vormt de rode draad van het leertraject. Door gezamenlijk deel te nemen wordt de samenwerking binnen de driehoek verbeterd. Dit begint met een goed overzicht van de gedeelde en eigen verantwoordelijkheid. In het traject worden de rollen tegen het licht gehouden en waar nodig herbevestigd of herijkt. Indien nodig wordt dit vervolgens geborgd in formele documenten.
- Door de gekozen looptijd van het leertraject kunnen deelnemers de opgedane kennis en inzichten direct toepassen in het eigen begrotingsproces. Er is een eerste aanzet gemaakt richting het opstellen van een beleidsrijke begroting - uitgaande van de eigen koers, doelstellingen en het beoogde maatschappelijke

rendement. Verder is het risicomangement verbonden aan strategische doelstellingen en de eigen context

- Deelnemers ontwikkelen een werkwijze die ze de komende jaren gaan toepassen. Daarmee biedt het leertraject een combinatie van leren en doen in de praktijk. Er is dan ook veel ruimte voor inbreng van eigen casuïstiek en uitwisseling tussen deelnemers van verschillende besturen.
- Het leren stopt niet bij de afronding van dit traject. In de slotbijeenkomst presenteren deelnemers een implementatieplan of plan van aanpak voor het vervolg; passend bij hun leervraag, beoogde organisatieontwikkeling en context.
- Ook de informatievoorziening aan formele gremia en stakeholders wordt hierbij betrokken. Dit is een belangrijke stap in de borging van de opbrengsten. Deelnemers worden vervolgens ambassadeur van de nieuwe aanpak en kunnen dit goed uitdragen en communiceren naar andere betrokkenen in de organisatie.
- Naast een beter doordachte en beleidsrijke begroting zal de betrokkenheid en professionaliteit van alle interne en externe betrokkenen worden vergroot.

Programma op hoofdlijnen

Het leertraject gaat uit van een integraal programma voor financials, schoolleiders en bestuurders die beleid willen verankeren in de begroting en daarmee het optimale uit de organisatie en zichzelf wil halen. Het programma sluit nauw aan bij de dagelijkse praktijk en de maatschappelijke uitdagingen waar scholen mee te maken hebben.

Het leertraject kent een programma dat in een half jaar wordt doorlopen. De thema's worden in de vorm van één- of meerdaagse blokken behandeld. Deze zijn gebaseerd op de vertaling van kennis naar praktijk, met een doorlopende leerlijn van begroten naar professionaliseren en veranderen. In een context waarin de driehoek met elkaar samenwerkt. Er is nadrukkelijk aandacht voor praktijkintegratie tussen de bijeenkomsten van het leertraject.

Dag 1: beleidsrijk begroten (onderdeel van een tweedaagse)

Wie geen doel voor ogen heeft, zal gaan dwalen en wordt stuurloos. U heeft een strategie nodig om te weten waarom en hoe u uw doelstellingen gaat behalen, om vervolgens te beslissen hoe u daar uw middelen op een verantwoorde wijze voor inzet. Daar komt het nodige bij kijken. Dat betekent (het verder) professionaliseren van de begrotingscyclus en het creëren van een gemeenschappelijke referentiekader en kennisbasis.

Een heldere visie met duidelijke doelen en een uitgestippelde route is een startpunt, maar voor u daar bent, zult u diverse analyses, afwegingen en besluiten over de inzet van middelen moeten maken. In dit onderdeel leert u wat de kernelementen zijn om beleidsrijk te begroten en wat de voorwaarden zijn om succesvol te zijn. We benaderen dit interdisciplinair waardoor u zicht krijgt op de veelzijdige kennis die benut kan worden om afwegingen te maken voor een beleidsrijke begroting. Aan het einde van deze dag werkt u met uw collega's uit hoe de huidige praktijk eruit ziet en waar u naartoe wilt werken.

Dag 2: risicomangement (onderdeel van een tweedaagse)

Risicomangement is het identificeren, kwalificeren en kwantificeren van risico's binnen een organisatie en het opstellen van maatregelen om deze risico's te mitigeren. Risico is een onzekere gebeurtenis die het realiseren van beleid en doelstellingen van een organisatie negatief kan beïnvloeden. Risicomangement is daarom een onderdeel van het strategisch beleid van elke organisatie en volgt uit de keuzes binnen een onderwijsvisie. In dit blok bespreken we belangrijke vragen, zoals: Wat is risicomangement (strategisch, financieel, operationeel)? Hoe identificeert u risico's? Hoe verhoudt risicomangement zich tot de begroting? Vervolgens gaan we in op risicobeheer, een continu proces dat risico's identificeert, beoordeelt en vervolgstappen definieert. Ook reflecteren deelnemers tijdens dag 2 op hun eigen rol en verantwoordelijkheden.

Dag 3: financieel leiderschap

Financieel leiderschap in het onderwijs is niet alleen kijken naar een begroting als een instrument om te bewaken wat er wel of niet kan. Het is ook een creatief en ondernemend samenspel tussen financials, bestuurders en schoolleiders die meedenken en kijken naar de mogelijkheden. U leert te denken in mogelijkheden en vanuit maatschappelijke waardecreatie en investeringsbeslissingen. Financieel leiderschap vraagt om een goed samenspel in de driehoek, met aandacht voor de verschillende rollen en benodigde competenties. We gaan nader in op de eigen en gedeelde verantwoordelijkheden en hoe er in de praktijk wordt gewerkt, inclusief het betrekken van betrokkenen en belanghebbenden (o.a. raden van toezicht en (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden).

Dag 4: organisatieontwikkeling en professionalisering

Beleidsrijk begroten vraagt om professionalisering en organisatieontwikkeling: Hoe gaat u om met dit proces en de (houding van) betrokkenen in hun verschillende rollen? Mindset is in dit geval de crux en verandermanagement is daarvoor een belangrijk onderdeel. De eisen die aan verandertrajecten worden gesteld zijn een belangrijke succesfactor. Dit onderdeel behandelt de inzichten en modellen die behulpzaam zijn bij het introduceren en borgen van een nieuwe werkwijze.

Dag 5: slotbijeenkomst

In de slotbijeenkomst staat reflectie op het proces en de leervragen centraal. Deelnemers delen ervaringen met elkaar en geven elkaar feedback op de plannen die gemaakt zijn het in kader van de borging. Ook wordt er een koppeling gemaakt met de actualiteiten en de opbrengsten waar op sectorniveau van geleerd kan worden. De dag wordt afgerond met een certificaatuitreiking en een gezamenlijke afsluiting van het traject.

Studiebelasting

De studiebelasting bedraagt 64 uur; Vijf dagen aanwezigheid (40 uur) en 24 uur voorbereidingsuren en praktijkintegratie.

Locatie

Carlton President Utrecht-Maarssen, Floraweg 25, 3542 DX te Utrecht (030 241 4182).

Data

- Tweedaagse (overnachting op eigen kosten):
 - o 15 september 2022 - 9.00-21.00 uur
 - o 16 september 2022 - 9.00-17.00 uur
- 12 oktober 2022 - 10.00-17.00 uur
- 30 november 2022 - 10.00-17.00 uur
- 25 januari 2023 - 10.00-17.00 uur

Deelnemersbijdrage

€2.250 euro excl. btw uitgaande van drie deelnemers per schoolbestuur. De deelnemersbijdrage per deelnemer bedraagt €750 excl. btw, mocht u zich met meer dan drie deelnemers per bestuur willen aanmelden. Indien u wilt overnachten op 15 september, zijn deze kosten voor eigen rekening.

Aanmelden en intake

Aanmelden gaat per bestuur; in het formulier kunt u de namen en contactgegevens van de deelnemers toevoegen. Afhankelijk van het aantal deelnemers wordt de totale deelnemersbijdrage berekend, uitgaande van €750 excl. btw per persoon. Voor de zomervakantie wordt er een intakegesprek met alle deelnemers ingepland.

Aanmelden kan via de website van de VO-academie:

<https://www.vo-academie.nl/aanbod/beleidsrijk-begroten>

Vragen?

Neem dan contact op met de VO-academie:

info@vo-academie.nl of 030 - 232 48 00.

